

УДК 802.0:803.0:800.8

ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АРТИКЛЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Пінчук Л.М., Гуніна Г.М.

В статье рассмотрены проблемы статуса артикля в английском языке; вопрос о количестве и функциях артиклей; систематизированы случаи употребления артиклей.

Ключевые слова: артикль, определенный артикль, неопределенный артикль, нулевой артикль.

The problem of status, quantity and functions of the English article is revealed; the cases of using of the articles in modern English are systematized.

Key words: article, the definite article, the indefinite article, the zero article.

Серед дослідників сучасного стану граматики англійської мови не існує єдиного погляду щодо дефініцій поняття “артикль”. Так, А. Бархударов визначає артикль як слово-означення, що вживається перед іменниками й субстантивними словосполученнями [1, с. 45], Р. Брискін [2, с. 17]. Є. Гордон [4, с. 210], М. Ганшина [3, с. 45] артиклем називають структурне слово, яке вживається для означення іменника. Зарубіжні дослідники, зокрема П. Кристоферсен [5, с. 112], схильні розглядати артикль як морфему. При такому підході артикль, подібно допоміжним дієсловом, що утворюють аналітичні форми граматичних категорій часу, стану й відміни в системі дієслова, розглядається як елемент, що створює особливу граматичну категорію іменника, які різні автори визначають по-різному (категорії визначеності, співвіднесеності, детермінації). Радянські англісти, зокрема Ю. Жлуктенко, М. Фрідман, Б. Ільш, також зараховують артикль до морфем. Але категоричної думки щодо правильності такого погляду останній автор не висловлює: “Ми не включили артикль до нашого списку частин мови; це, однак, зовсім не означає, що його не можна включити до цього списку, проблему вирішити важко, бо відсутні об’єктивні критерії [8, с. 25].

Однак, як зазначає науковець Р. Ємельянова, об’єктивні критерії, що дають змогу вважати артикль не формозмінною морфемою, а словом, існують. Одним з таких критеріїв є те, що в мовленні одні слова в граматично тотожних сегментах часто вказують на різні варіанти значення інших слів. У межах парадигми значення змінного слова, звичайно, одне й те саме. Другим критерієм можна назвати регулярну субституцію артиклів *the* і *a* з такими значущими словами, як *that*, *all*, *any*, *some* [8, с. 26].

Науковець Д. Радченко говорить, що оскільки поняття “морфема” в традиційному розумінні пов’язане з поділом синтетичного слова на функціонально-смыслові частини, англійські артиклі не слід вважати морфемами навіть при визнанні функціональної тотожності артиклів морфемам. Очевидно, тому що англійські артиклі можуть бути дистантними стосовно іменників, їх слід все-таки вважати словами особливого (службово-граматичного) типу, які функціонально можуть дорівнювати словозмінючим (формотворчим) афіксам [7, с. 18]. Крім того, хоча артикль дійсно не має лексичного значення, він має власне граматичне одне або декілька значень. А оскільки “в основі класифікації слів за частинами мови лежить їх граматичне значення, ... а артикль якраз має окремі граматичні значення, відмінні від граматичних значень інших частин мови, ... то він являє собою особливий розряд слів, окрему частину мови” [6, с. 58]. Дослідник Є. Рейман говорить, що артикль також перебуває в тісному зв’язку зі службовими частинами мови: “Значення прийменника – те чи інше відношення, але вираження цього відношення між словами є водночас його синтаксичною функцією. Такий самий тісний зв’язок значення й функції спостерігається в артикля. За своєю функцією він є означенням іменника” [8, с. 58].

Дослідник Д. Штелінг відносить артикль до службових частин мови, серед яких артикль посідає особливе місце. Він мотивує тим, що в “...артиклях граматичне значення ще більше, ніж у прийменниках і сполучниках, преодомінує над лексичним. Якщо навіть функція і значення прийменника часто встановлюється лише із семантичної структури речення (*to sit by window; the door was opened by John*), то артиклів це стосується ще більшою мірою. Прийменників і сполучни-

ків багато, причому кількість складних утворень типу “in accordance with” у міру ускладнення виражених прийменниками відносин зростає, артиклів – лише два. При цьому не можна випускати з уваги специфіки англійської мови: не будучи пов’язаним з відмінками й родами (а означений артикль – і з числом), англійський артикль є більш незалежний від імені, що й розширює функціональні можливості його функціонального використання: артикль дедалі більше стає виразником значень, пов’язаних не зі словом, як таким, а з вираженням синтаксису й тексту [10, с. 4].

Такі розбіжності в поглядах науковців пояснюються тим, що, по-перше, не досить зрозуміло, чи можна вважати артикль окремим словом та яке його відношення до іменника; по-друге, якщо визнати, що артикль – слово, то необхідно вирішити, чи є воно особливою частиною мови.

Саме тому, як зазначає дослідник А. Карпов, артикль викликає багато труднощів для дослідників мови в цілому й англійської мови зокрема. На його думку, артикль слід розглядати як перехідне явище, яке цілком не може бути віднесене ні до морфології, ні до синтаксису. З одного боку, це маркер іменника, показник його частиномовної належності, що зближує його з морфемою. З іншого – це самостійне слово, яке внаслідок своєї службовості не має самостійної синтаксичної позиції [9, с. 113].

Інша проблема стосується питання про кількість артиклів у сучасній англійській мові. Традиційно в англійській мові виділяють два артикли: означений “the” та неозначений “a(n)”. Такого погляду дотримується А. Карпов, який говорить, що “якщо визнати нульовий артикль, то система артиклів стане тричленною. Визнання нульового артикля не викликає сумнівів у разі визнання артикля морфемою чи аналогом морфеми, засобом аналітичної морфології. Але якщо розглядати артикль як службове слово, то мова вже йтиме не про нульову морфему, а про нульове слово. Сама ідея нульового слова досить сумнівна. Таким чином, якщо не визнавати морфемний характер артикля, то не слід і визнавати нульовий артикль як особливий вид артикля” [17, с. 114].

Такого погляду дотримується І. Іванова. Вона мотивує його тим, що “визнання артикля морфемою означало б існування аналітичного слова, компонент якого – морфема – вільно рухається (a question – an

Незлічувані іменники

Silence – тиша
Kindness – доброта
Society – сукупність людей
Nature – природа
Grammar – наука, граматики

important question – an urgent important question) і може замінюватись семантично значущим словом (some important question, that question). Але в цьому випадку виникає можливість розглядати будь-яке словосполучення лексично повного слова з тим чи іншим словом службової частини мови як аналітичне слово. Якщо ж розглядати артикль як слово, то слово – самостійна одиниця, яка або присутня, або відсутня в реченні чи словосполученні, але аж ніяк не може бути представлена нульовим експонентом” [10, с. 30]. Б. Хаймович висловлюється категорично проти терміна “нульовий артикль”. Свою позицію він доводить тим, що артикли – це слова, а відсутність слова не можна розглядати як нульове слово. “Ми не говоримо про нульові прийменники чи частки. Тому немає підстав говорити й про нульовий артикль” [18, с. 215].

Р. Смельянова зазначає, що поняття нульового артикля виявляється невиправданим. “Всі одиниці мови матеріальні, включаючи морфеми. “Нульові слова”, “нульові морфеми” в певні, закріплені за ними матеріальні оболонки не зодягнені й не є матеріальними одиницями мови. Будь-який нуль тому повинен розглядатися не як нульове слово чи нульова морфема, а як “нуль слова” й “нуль морфеми”. Отже, в англійській мові два артикли” [8, с. 26].

Іншої думки науковець Д. Штелінг: “...артикль – службове слово. Оскільки ми визнали правомірним існування нульових показників у морфології, цілком правомірно говорити про відсутність службового слова як про нульвий показник опозицій категорії синтаксису. Адже категорія синтаксису за своєю суттю повинна бути вираженою не формою слова, а окремим словом” [10, с. 5].

Вибір одного з артиклів залежить від багатьох факторів, зокрема від виду іменників – злічуваних/незлічуваних. Крім того, існують іменники, які не відносяться ні до злічуваних, ні до незлічуваних іменників. Це так звані узагальнюючі іменники, що означають групи предметів або живих істот, як неподільних частин (*undivided body*): *furniture, equipment, the proletariat*. Власні іменники – це імена певних людей, назви місцевостей, місяців, днів тижня, газет, тощо: *Lord Byron, France, July Sunday, The Times*. Деякі абстрактні іменники вживаються в одному значенні як злічувані, а в іншому – як незлічувані [6, с. 223]. Наприклад:

Злічувані іменники

A silence – пауза
A kindness – добра справа
A society – організація, гурток
A nature – натура, характер
A grammar – підручник з граматики

О. Долгіна зазначає, що вибір артиклів визначається змістом – наміром, тією суттю, яку в неї вкладає автор. А вивчення сполучуваності слів з тим чи іншим артиклем повинно проводитися для кожного окремого слова та враховувати ті зміни, які відбуваються в семантиці цього слова [7, с. 45].

У лінгвістиці немає єдиного погляду й щодо функцій артикля. В. Жигadlo називає морфологічну, семантичну та синтаксичну функції артикля. Морфологічною функцією є те, що він передає іменнику певні відтінки значення, таким чином перетворюючись у показник іменника як частини мови. Семантичною функцією є передача відношення загального й окремого в колі предметних понять, виражених іменником. Синтаксична функція артикля – відмежування групи іменника з його означенням від інших членів речення.

Н. Огуречникова називає також ідеографічну функцію артиклів, яка деякою мірою схожа з функцією знаків пунктуації [5, с. 27]. А. Карпов виділяє ідентифікуючу функцію артикля. Це означає, що артикль повідомляє додаткову інформацію про те, чи є предмет, визначений іменником, відомим як мовцю, так і адресату мовлення, чи залишається невідомим, не ідентифікованим, а одним з класу однорідних предметів [9, с. 115].

Н. Іртенєва говорить про генералізуючу функцію – маркування того, що іменник означає не окремі предмети дійсності, а цілі класи чи їх роди; та словотворчу функцію артикля – створення субстантивних лексем. Неозначений артикль маркує створення злічуваного іменника, означений – значення сукупної множини [4, с. 13]. Науковці М. Барміна, В. Жигadlo, Є. Гордон називають класифікуючу функцію артикля, коли іменник з артиклем відноситься до класу чи виду схожих об'єктів. Є. Рейман висловлює протилежну думку щодо функцій артикля: “За своєю функцією артикль є визначником іменника. Це його єдина функція. Ті, хто говорять про численні функції артикля, насправді ж говорять одночасно і про те, що артикль визначає іменник, і про те, як він його визначає. Насправді, якщо говориться, що артикль індивідуалізує, конкретизує, виділяє, це означає, що артикль так чи інакше визначає іменник” [6, с. 58].

Іншим спірним питанням є особливості вживання означеного та неозначеного артикля в сучасній англійській мові.

За правилами класичної граматики неозначений артикль вживається з реальними та абстрактними злічуваними іменниками, коли потрібно назвати об'єкт (предмет, людину, тварину або абстрактну назву), визначити, який вид предметів мається на увазі:

He gave her a cigarette and lighted it [6, с. 210]. Ця функція називається номінативною. Але оскільки артикль походить від числівника один, він завжди вказує на одиничність і вживається лише з іменниками в однині. Ідея одиничності інколи може бути дуже очевидною. Це стосується таких випадків:

а) *a hundred, a thousand, a minute;*

б) після заперечення *not – not a word, not a trace, not a thought.*

Коли мовець вживає неозначений артикль, він лише називає предмет, який є новим для слухачів. Неозначений артикль вживається з незлічуваними іменниками для того, щоб виділити окрему сторону явища, вираженого іменником: *A dull burning anger rose in his chest.*

Уживаються з неозначеним артиклем іменники – назви їжі, коли вони визначені приіменниковим уточнювальним означенням: *It was a good lunch* (Murdoch). Неозначений артикль вживається також тоді, коли мається на увазі порція їжі або напою, коли іменник означає об'єкт, виготовлений з певного матеріалу. *“A salad and two coffees will do,” she said smiling* [4, с. 44].

Неозначений артикль з абстрактними й речовинними іменниками вживається у випадку необхідності обмеження, звуження поняття (кількісного та якісного), коли мається на увазі сорт продукту чи речовини: *Here is a tea I like best* (A tea – сорт чаю).

Ніколи не вживаються з неозначеним артиклем такі іменники: *advice, assistance, bliss, cunning, control, evidence, health, fun, information, luck, money, nature, news, nonsense, permission, progress, trade, weather* [4, с. 32]. Неозначений артикль, як правило, не вживається з власними іменами. Однак вживання неозначеного артикля з власними іменами можливе в таких випадках:

1. Коли власні іменники означають одного з членів родини: *I have often wondered if Arthur was really a Burton.*

2. Коли іменник визначений означенням *certain*: *He was lodging by himself in the house of a certain Mrs. Jippings.*

3. Якщо власне ім'я означає загальні іменники, і вони асоціюються з іменем певної людини. Такі іменники підпорядковуються правилу вживання артикля із загальними іменниками: *“Has the museum a Millet?” I asked.*

Неозначений артикль не вживається з назвами днів та місяців, але таке вживання можливе, якщо ці назви визначені конкретизуючим означенням, вираженим будь-яким прикметником, або іншою частиною мови: *It was a close, warm day for an English September... (Conan Doyle).*

Уживання неозначеного артикля можливе з іменниками, які означають унікальні предмети, хоча зазвичай цей клас іменників вживається з означеним артиклем. Науковець М. Ганшина припускає можливість вживання неозначеного артикля, коли виділяються різні аспекти цих іменників, визначені описовим означенням: *a full moon, a pale moon, a brilliant red sun*. Р. Брискін говорить, що іменники "moon", "world" досить часто вживаються і без означення: *It grew dark, but a moon was somewhere rising...* (Galsworthy) [3, с. 60].

З географічними назвами неозначений артикль вживається дуже рідко. В основному таке вживання можливе з назвами континентів, країн, міст, вулиць, каналів, річок, коли вони визначені конкретизуючим означенням і є центром комунікації: *The whole thing is a second Panama*.

Означений артикль – артикль індивідуалізуючий. Сполучення іменника з означеним артиклем означає предмет одиничний, відмінний від інших, особливий або специфічний. Означений артикль вживається зі злічуваними реальними та абстрактними іменниками. Науковці М. Ганшина, Є. Гордон, Р. Брискін, А. Бархударов називають такі випадки вживання означеного артикля:

1. Коли ці іменники означають об'єкти, відомі з попереднього контексту (анафоричне вживання): *Midge was alone in his room that morning when a visitor entered without knocking. The visitor was the Low Hersch* (Landner).

2. Коли іменники означають предмети, відомі слухачеві, читачеві: *The girl fell sinking at the stomach*.

3. Коли предмет треба виділити з ряду подібних предметів (об'єктів) (індивідуалізуюча функція): *The car stopped. Paul got out and stretched himself*.

4. Коли означений артикль виконує функцію вказівного займенника: *What's the dog for?*

Злічуваний іменник в однині з означеним артиклем може представляти цілий клас об'єктів (генералізуюча функція): наукова термінологія, назви рослин, тварин, істот та професій. У генералізуючій функції означений артикль може вживатись з узагальнюючими іменниками в однині, які означають соціальні класи чи неподільні групи людей. Р. Брискін називає випадки регулярного вживання означеного артикля з означеннями, які визначають іменники (максимально конкретизуюче означення). До цих означень належать:

а) прикметники, прислівники, займенники: *back, chief, centre, central, extreme, far, final, former, forward, front* (але *last week, year*), *late, main, middle, next, least, only, op-*

posite, other, outer, outside, plain, present, previous, surrounding: With her was the chief geologist;

б) порядкові числівники та прикметники в найвищому ступені порівняння: *You can translate the first word anyway* (Murdoch);

в) числівники два, три, чотири в значеннях "обидва", "ті двоє" тощо: *They moved like little tigers round the two chairs* (Walpole);

г) прикметник next в значенні "наступний": *And the next thing, she thought, is to get him away, for get him away she must* (Walpole).

Крім того, означений артикль вживається з незлічуваними абстрактними іменниками, коли вони означають предмети, відомі читачеві, слухачеві, автору: *But the beer is very good, and so is the brandy* (Chesterton), або означений артикль вживається у функції вказівного займенника: *John, the grass is too damp for you* (Wilde) [4, с. 25].

З іменами людей означений артикль вживається, коли мається на увазі вся сім'я як єдине ціле: *The Butlers and the Cowperwoods have become quite friendly* (Dreiser). А також коли ім'я визначене конкретизуючим означенням: *Is he the John who is a writer?* або означенням, яке показує настрій чи дає постійну характеристику: *The startled Jolyon set down his barley water...* (Galsworthy), а також коли уточнюється означеннями old, young, роог і підкреслюється відмінність від всієї родини: *It was not the old Hurstwood* (Dreiser) [4, с. 51].

З іменниками, що означають унікальні предмети, вживається означений артикль: *The Sun was falling flat across the field and the grass was pale with it*.

Означений артикль вживається з назвами місць, будинків, пам'ятників, але якщо в назві перша частина – власне ім'я, а друга – загальний іменник, то артикль не вживається. Назви вулиць вживаються без артикля за винятком *The Hermitage, The City, The East End, The Green Park*. Означений артикль присутній у назвах чотирьох сторін світу *the North, the South, the East, the West*, але його опускають, коли вказують напрям: *run east and west* тощо [3, с. 76].

З назвами установ та організацій, кораблів, готелів, газет, клубів, певних подій та епох завжди вживається означений артикль. *The Royal Academy, the London County Council, the United Nation Organization*,

З географічними назвами означений артикль вживається в таких випадках:

– з назвами океанів, морів, заток, водоспадів, каналів, річок, озер: *the Pacific Ocean, the Baltic sea, the Niagara Falls, the Straits of Dover*,

- з назвами пустель: *the Sahara, the Karakum*;
- з назвами гірських ланцюгів та груп островів: *the Rocky Mountains, the Andes, the Alps*;
- з назвами деяких французьких вулиць: *the Strand, the High Street*;
- з назвами деяких міст: *the Hague*.

Сучасні тенденції вживання артиклів полягають у тому, що артикли не вживаються із злічуваними іменниками і з іменниками в множині, що згадуються в загальному значенні, у конструкціях типу: *He turned sailor. He was son of a University professor* (якщо потрібно підкреслити соціальний стан); або ж коли йдеться про єдиний титул або посаду: *They nominated candidates for the post of President and Vice-President. He was appointed secretary of the new Committee.*

Артикли не використовуються в словосполученнях типу: *from tree to tree, from house to house, horse and rider, husband and wife, lock and key; to be in town, to go out to sea, etc.*

Г.А. Вейхман вважає, що зараз існує тенденція до розширення вживання нульового артикля, і стисло перелічує деякі випадки його використання.

Так, артикли не використовуються в науково-технічній літературі, особливо в інструкціях: *Use pencil. Blow-dry, brushing hair with a flat paddle brush to get it super sleek. ("Seventeen" magazine, August 1995).*

Supply the correct adaptor for the different standard of telephone plug.

Без артиклів зазвичай вживаються іменники в рекламі, оголошеннях, кулінарних рецептах тощо:

Very demanding but challenging role for articulate secretary bursting with enthusiasm! Experienced, confident secretary needed by disorganized lawyer in well-established legal practice! ("Ms London", 10 January 2000).

Coconut Cake

Prepare cake according to directions making 2 layers...

(Guillot K., Potmesil I., Check-Out Cajun Cooking).

Найімовірніше, у цих випадках ми стикаємося з тенденцією використання простішого варіанта замість складнішого, якщо це не приводить до порушення змісту висловлювання.

Г.А. Вейхман наводить деякі випадки використання нульового артикля, але всі вони досить відомі й можуть мати логічне пояснення. Це особливості використання артиклів зі словами *television, headache, day, morning, government, management, work, sea*, а також зі словами, що називають навчальні заклади і в британському, і в американсько-

му варіантах: *boarding school, university, college*. Слід зазначити, що раніше ці слова використовувалися з нульовим артиклем у прийменникових словосполученнях, але зараз ми спостерігаємо нульовий артикль, навіть якщо вони виступають у ролі підмета:

School should be a place where children are to be taught to enjoy learning.

Hamburger is my favourite food [3, с. 96].

Тенденція до опущення артикля також простежується і з власними іменами, які раніше використовувалися з означеним артиклем *the*. У сучасній англійській мові дедалі частіше зустрічається опущення артикля з назвами країн, партій, урядових органів, журналів, кораблів, лікарень, спортивних команд, фірм і торгових марок.

Congo, Lebanon, Ukraine, Crimea, Argentina, Antarctica

замість *the Congo, the Lebanon, the Ukraine, the Crimea, the Argentine, the Antarctic.*

Labour замість *the Labour Party.*

Conservative Republican замість *the Republican Party.*

Democrats замість *the Democratic Party.*

Congress замість *the Congress.*

Артикль відсутній, як правило, у назвах політичних і суспільних організацій, що з'явилися порівняно недавно. Найімовірніше, це впливає й на назви традиційних політичних партій.

Словосполучення *on the radio* також втрачає артикль, як і словосполучення з числівниками, що позначають час: *in first year, in third year.*

Без артикля також досить часто вживаються деякі злічувані іменники: *body, child, costume, cover, dress, muscle, uniform, answer, chance, conversation, detail, effort, fact, fashion, form, interest, instinct, memory, opinion, order, noise, protest, question, search, sense, speech, style, talk, term, tone, union, verse, view, word.*

В англійській мові артикли відіграють значну смислову та емоційну роль. Але, читаючи англійські журнали та газети, слухаючи усне мовлення, представлене в лінгафонних курсах, можна зазначити, що в сучасній англійській мові досить часто артикли використовуються не за традиційними, класичними правилами, а можуть бути відсутніми, якщо при цьому не порушується зміст висловлювання.

Література

1. Бархударов А.С. Грамматика английского языка / А.С. Бархударов, Д.А. Штелинг. – М. : Высшая школа, 1973. – 423 с.
2. Брискин Р.У. Артикли и их употребление в современном английском языке / Р.У. Брискин. – К. : Вища школа, 1978. – 155 с.

3. Вейхман Г.А. Новое в грамматике современного английского языка / Г.А. Вейхман. – М. : Астрель, 2002. – 544 с.
4. Ганшина М.А. Практическая грамматика английского языка / М.А. Ганшина, И.П. Василевская. – М. : Высшая школа, 1964. – 548 с.
5. Гордон Е.М. Грамматика современного английского языка / Е.М. Гордон, И.П. Крылова. – М. : Высшая школа, 1986. – 429 с.
6. Иванова И.П. Теоретическая грамматика современного английского языка / И.П. Иванова, В.В. Бурлакова, Г.Г. Почепцов. – М. : Высшая школа, 1981. – 285 с.
7. Никитин М.В. Категория артикля в английском языке / М.В. Никитин. – Фрунзе, 1961.
8. Радченко Д.Г. До проблеми структурного статусу англійських артиклів / Д.Г. Радченко // Іноземна філологія. – Львів, 1978. – Вип. 52. – С. 18–21.
9. Рейман Е.А. К вопросу об артикле / Е.А. Рейман // Германское языкознание. – Л., 1958. – С. 56–67.
10. Теоретическая грамматика английского языка : учеб. пособ. / под ред. А.А. Карпова. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1983. – 253 с.
11. Штелинг Д.А. Английский артикль и его роль в грамматике текста / Д.А. Штелинг // Иностранные языки в школе. – 1978. – № 6. – С. 3–13.

УДК 81.373.2+811.111

ЛІНГВОКОГНІТИВНА СТРУКТУРА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ КОМПОНЕНТОМ ОДЯГУ В УКРАЇНСЬКІЙ, РОСІЙСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Смурова Л.І., Смолянець К.В.

Стаття присвячена дослідженню фразеологізмів із компонентом одягу в українській, російській та англійській мовах, а також їх семантичним особливостям.

Ключові слова: фразеологізм, фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення, семантична структура.

The article deals with phrases which include the names of clothes. Such phrases are compared in English, Ukrainian and Russian as well as some particular features are described.

Key words: phrases, phraseological units, idioms, semantic structure.

Дослідження іноземних мов набуває дедалі більшого поширення, що має безліч переваг і недоліків для рідної мови та її носіїв. Оволодіння мовами – дуже тривалий і кропіткий процес. Для їх вивчення недостатньо запам'ятовування слів, необхідно приділяти увагу значенню, змісту всіх одиниць мови. Особливо це стосується ідіом, форма і зміст яких можуть бути далекими одне від одного через певні явища в історії, культурі, науці. Такі зміни безпосередньо впливають на словниковий склад мови, тому не дивно, що значення фразеологізмів, чутливе до будь-яких змін, є настільки ж багатим, наскільки й складним для вивчення іноземцями.

Лінгвокогнітивна структура фразеологічних зворотів з компонентом одягу в українській, російській та англійській мовах стосується не тільки граматичного та семантичного значення, а й культурологічних аспектів. Цей факт є доказом того, що актуальність дослідження різних аспектів фразеології не вичерпується з часом, а навпаки –

набуває міжмовних, міжнародних масштабів.

Завданням нашого дослідження було показати, як культура українського, російського та англійського народів відобразилась у фразеологічних одиницях, до складу яких входили назви предметів одягу.

Дослідженню фразеологізмів наука присвятила багато років. Історія дослідження фразеології встановила, що передумови фразеології були закладені в ХІХ ст. українським мовознавцем О.О. Потебнею, а також І.І. Срезневським, А.А. Шахматовим, Ф.Ф. Фортунатовим. Як окрема лінгвістична дисципліна фразеологія виникла в 40-х рр. ХХ ст. Її становлення пов'язане з ідеями французького мовознавця Ш. Баллі, а також із дослідженнями Є.Д. Поліванова, С.І. Абакумова, Л.А. Булаховського і В.В. Виноградова.

У 60-70-х рр. ХХ ст. у фразеології інтенсивно розробляли безпосередньо фразеологічні методи дослідження об'єктів фразеології, заснованих на ідеї системно-рівневого аналізу фактів мови.